17448

Prof. univ. dr. DUMITRU MAZILU
Preşedinte al Comisiei Naţiunilor Unite
pentru Drept Comercial Internaţional în anii 1998-1999

DREPTUL COMERŢULUI INTERNAŢIONAL

– TENDINŢE ŞI EVOLUŢII ACTUALE –

LUMINA LEX
BUCUREŞTI
2003

III 17148 d

Prof. univ. dr. Dumitru MAZILU
Membru al Academiei Diplomatice Internaţionale
Doctor Honoris Causa al Universităţii "Albert Schweitzer" din Geneva

C-230353L

DREPTUL COMERŢULUI INTERNAŢIONAL

– Tendinţe şi evoluţii actuale –

230353

UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAŢI
BIBLIOTECA 1

LUMINA LEX
BUCUREŞTI
2003

CUPRINS

INTRODUCERE 5

PARTEA I

DREPTUL COMERȚULUI INTERNAȚIONAL ÎN EPOCA GLOBALIZĂRII 9

CAPITOLUL I

INSTITUIREA TREPTATĂ A MONOPOLULUI TRANSNAȚIONAL ASUPRA FLUXURILOR COMERCIALE 11

I. PRINCIPALELE ACCEPȚIUNI 11
§1. Expresia concentrării puterii economice şi financiare 12
§2. Dominarea de noi oligarhii 13
§3. „Un colonialism modern" 13
II. „THE GLOBAL VILLAGE" 16
§1. Satul mondial (The Global Village) 16
§2. Homo oeconomicus şi Homo globalus 16
§3. Integrarea pieţelor 17
§4. EURO – semnificaţia unei monede unice 17
§5. „Globalizarea – creştere şi sărăcie" 18
§6. Criza economică din Argentina 19
§7. Lecţiile unui caz din „epoca globalizării" 19
§8. Cursul „Leu-Dolar"; „Leu-EURO" în România în anii globalizării 20
III. CĂI ŞI MODALITĂŢI DE IMPLEMENTARE A GLOBALIZĂRII 20
§1. Preluarea pârghiilor economice 21
§2. Instituirea, treptată, a monopolului transnaţional asupra fluxurilor comerciale 23
§3. Preluarea pârghiilor financiar-bancare 24
IV. GLOBALIZAREA ŞI INTERNAŢIONALISMUL 24
§1. „Recrearea internaţionalismului" 25
§2. „Mondialismul – în numele democraţiei" 26
§3. „Colonizaţii, colonizatorii şi pieţele mondiale" 26
V. IMPACTUL GLOBALIZĂRII ASUPRA DREPTULUI INTERNAŢIONAL ŞI INSTITUŢIILOR INTERNAŢIONALE 28
§1. Spre o nouă Ordine mondială 28
§2. Megasistemele mondiale 29
§3. Urgenţa „restabilirii controalelor naţionale şi internaţionale" 29

CAPITOLUL II

FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL ÎN SISTEMUL GLOBAL AL COMERȚULUI 31

I. NEGOCIERI ÎN CARE F.M.I. INSISTĂ ASUPRA UNOR CONDIȚII CARE NU ȚIN SEAMA DE SPECIFICUL ECONOMIILOR RESPECTIVE 32

§1. „Când mor nouă pacienți din zece, câți sunt tratați de același medic, este clar că medicul nu știe ce face" 32

§2. Crizele din Argentina și Uruguay 33

§3. Consiliul Monetar – „o soluție salvatoare?" 35

§4. „Condiții impuse în negocierile F.M.I. cu România" 36

§5. Poziții economice și comerciale *deziderative* – soluții *ultimative* 37

II. NEGOCIERI BAZATE PE STRATEGIA: „OBȚINE CÂT MAI MULT DE LA CLIENT, DAR OFERĂ-I CÂT MAI PUȚIN" 39

§1. Refuzul Fondului Monetar Internațional de a împrumuta țări care erau în realitate solvabile 39

§2. Creditorii privați – un rol important în mecanismul negocierilor 40

§3. Un creditor privat poate determina decizia privind acordarea împrumutului unei țări 41

III. MĂSURI NEGOCIATE ȘI CONVENITE DE ROMÂNIA CU FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL PENTRU ANUL 2002 41

§1. Măsuri privind privatizarea 42

§2. Măsuri privind restructurarea și politica salarială 43

§3. Măsuri privind politicile comerciale 44

CAPITOLUL III

SISTEMUL BANCAR ÎN EPOCA GLOBALIZĂRII 47

§1. Apariția băncilor 49

§2. Constituirea sistemului bancar 49

§3. Funcțiunile băncilor 50

§4. Operațiunile valutare 52

§5. Contractele bancare 53

§6. Băncile – pârghii indispensabile ale dezvoltării economiei naționale 53

§7. „Piața este plămânul oricărei economii", iar „Băncile pulsează sângele necesar organismului economic" 54

§8. Exigențele Reformei sistemului bancar în procesul tranziției la economia de piață 58

CAPITOLUL IV

DEZVOLTAREA COMERȚULUI MONDIAL PRIN VALORIFICAREA RESURSELOR BIOLOGICE ȘI MINERALE ALE MARILOR ȘI OCEANELOR LUMII 63

I. DIVERSIFICAREA COMERȚULUI PRIN VALORIFICAREA RESURSELOR BIOLOGICE ȘI MINERALE ALE MĂRILOR ȘI OCEANELOR 64

§1. Noi surse de hrană și de combustibil 64

§2. Explorarea științifică și comercială a adâncului mărilor și oceanelor 65

§3. Mările şi oceanelor – „vitale pentru echilibru chimic şi biologic al lumii“ 66
II. IMPACTUL ASUPRA COMERŢULUI INTERNAŢIONAL 67
§1. De la „centrele de negoţ oceanic“ la „focarele moderne de comerţ maritim“ 68
§2. Tendinţe şi cifre de afaceri 70
§3. Supraexploatarea – o ameninţare la adresa oceanelor 71
IV. COMERŢUL MARITIM ŞI NAVIGAŢIA INTERNAŢIONALĂ 73
§1. Navigaţia internaţională – în sprijinul dezvoltării comerţului 73
§ 2. Circa 28.000 de nave mai mari de 1.000 tdw pe mările şi oceanele lumii 75
§3. Tratatele de Comerţ şi Navigaţie 76

CAPITOLUL V

DREPTUL COMERŢULUI INTERNAŢIONAL SUB IMPACTUL TERORISMULUI GLOBAL 78

I. UNDA DE ŞOC“ PROVOCATĂ DE PRĂBUŞIREA W.T.C. (CENTRULUI MONDIAL AL COMERŢULUI) DIN NEW YORK 79
§1. Pagube directe de miliarde de dolari 79
§2. Despăgubiri de circa 30 de miliarde de dolari 79
§3. Înlocuirea infrastructurilor informatice şi telefonice distruse – costuri de peste 15 miliarde dolari 81
II. CĂDEREA DRAMATICĂ A INDUSTRIEI AERIENE 82
§1. Suspendarea traficului aerian 82
§2. „O evoluţie extrem de periculoasă“ 82
§3. Costuri ridicate în noile sisteme de securitate 83
III. IMPACTUL ASUPRA PIEŢELOR FINANCIARE AMERICANE, EUROPENE ŞI ASIATICE 85
§1. Wall Street şi Nasdaq – evoluţii îngrijorătoare 85
§2. Pieţele europene – în scădere abruptă 86
§3. Impactul pe pieţele bursiere asiatice 87
IV. LIMITAREA EFECTELOR NEGATIVE ŞI MENŢINEREA TENDINŢELOR POZITIVE ÎN FLUXURILE COMERCIALE MONDIALE 88
§1. Sprijin substanţial acordat industriei aeriene 88
§2. „Căderea pieţelor pe termen scurt“, speranţă de redresare „pe termen lung“ 88
§3. „Limitarea efectelor negative“ – o măsură temporară. Eliminarea cauzelor – „o prioritate absolută“ 89
V. „INFINITE JUSTICE“ – EFECTE ECONOMICE ŞI COMERCIALE 90

PARTEA a II-a

EVOLUȚIA DREPTULUI COMERȚULUI INTERNAȚIONAL ÎN PROCESUL INTEGRĂRII EUROPENE 93

CAPITOLUL I

COMERȚUL ȚĂRILOR CANDIDATE ÎN PROCESUL INTEGRĂRII EUROPENE 95

I. CONTINUAREA EFORTURILOR PENTRU RELANSAREA ECONOMIEI 96
§1. Se impune abandonarea viziunii „demolatoare, lichidatoriste a economiei" 97
§2. O reformă „în scopul redresării și al creșterii economice" 97
§3. Accelerarea proceselor de aderare la Uniunea Europeană 98
II. EXIGENȚE LEGISLATIVE ȘI INSTITUȚIONALE 99
§1. Principalele obiective urmărite 99
§2. Măsuri legislative și instituționale pentru accelerarea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană 100
§3. Impactul introducerii monedei unice – EURO 104
III. RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNIEI – DECISĂ PRINTR-O HOTĂRÂRE DE GUVERN 105
§1. Acquis-ul comunitar – între negociere și acceptare 106
§2. Țările candidate – între exigențele F.M.I. și Băncii Mondiale și cele ale Uniunii Europene 106
§3. Nevoia măsurii și echilibrului 107
IV. PRIVATIZAREA „NU ESTE UN SCOP ÎN SINE" 107
V. DEFICITUL COMERCIAL – CAUZE ȘI EFECTE 108
§1. Principalele cauze 108
§2. Modificarea structurii schimburilor 109
§3. Modificarea structurii piețelor 109

CAPITOLUL II

REGLEMENTAREA RELAȚIILOR COMERCIALE ÎN PERSPECTIVA CREERII UNEI ECONOMII DE PIAȚĂ FUNCȚIONALE 111

I. STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ A ROMÂNIEI ȘI „PLANUL OPERAȚIONAL DE MĂSURI" 112
§1. Direcțiile preconizate 112
§2. Concertarea punctelor de vedere 113
§3. Nevoia unui „Plan operațional de măsuri" 114
II. OPȚIUNI STRATEGICE ÎN VEDEREA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 115
§1. Asigurarea creșterii economice 115
§2. Promovarea unor politici coerente, compatibile cu mecanismele Uniunii Europene 116
§3. Crearea unui mediu de afaceri prielnic 117

III. CREȘTEREA PONDERII RELAȚIILOR COMERCIALE ALE ROMÂNIEI CU UNIUNEA EUROPEANĂ 118
§1. Deschiderea sistemului socio-economic spre restul lumii 119
§2. Extinderea relațiilor comerciale cu țările Uniunii Europene 121
§3. Relațiile comerciale ale României cu celelalte țări Central și Est Europene și cu alte țări 122

CAPITOLUL III

IMPORTANȚA STABILITĂȚII ȘI PREDICTIBILITĂȚII REGIMULUI DE IMPORT ȘI EXPORT. POLITICA COMERCIALĂ ÎN DOMENIUL AGRICOL 124

I. STABILITATEA ȘI PREDICTIBILITATEA REGIMULUI IMPORTURILOR ȘI EXPORTURILOR 125
§1. Promovarea unui tratament nediscriminatoriu 125
§2. Creșterea volumului și eficienței exportului 126
§3. Realizarea unor mecanisme de protecție a pieței interne, în concordanță cu rațiunile economice și angajamentele internaționale ale României 127
II. POLITICA AGRICOLĂ ȘI DE DEZVOLTARE RURALĂ 128
§1. Formarea de exploatații de dimensiuni optimale, eficiente din punct de vedere economic 128
§2. Trecerea de la politica exclusiv agricolă la politica de dezvoltare rurală 129
§3. Managementul fondului funciar și dezvoltarea pieței funciare 130
§4. Managementul patrimoniului genetic național 132
§5. Măsuri în vederea dezvoltării cercetării, tehnologiilor, învățământului agricol și perfecționării profesionale 132
III. POLITICA COMERCIALĂ ÎN DOMENIUL AGRICOL, COMPLEMENTARĂ POLITICII INTERNE AGRICOLE 133
§1. Creșterea eficienței „de la producția agricolă până la comercializarea pe piața internă și externă" 134
§2. Dezvoltarea piețelor de aprovizionare și desfacere 135
§3. Armonizarea legislației românești cu legislația Uniunii Europene 135

CAPITOLUL IV

ASIGURAREA CAPACITĂȚII DE A SE FACE FAȚĂ PRESIUNILOR CONCURENȚIALE DIN UNIUNEA EUROPEANĂ 137

I. POLITICI DE AJUSTARE STRUCTURALĂ ȘI RELANSARE A ECONOMIEI, ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 138
§1. Utilizarea unui set coerent de măsuri corective, funcționale și stimulative 138

§2. Ajustarea în sectorul industrial – corelată cu obiectivele creşterii competitivităţii externe 139
§3. Retehnologizarea şi modernizarea capacităţilor industriale viabile 142
II. CONSOLIDAREA CADRULUI INSTITUŢIONAL AL POLITICII CONCURENŢEI 143
§1. Prevenirea practicilor anticoncurenţiale 144
§2. Protecţia concurenţei 144
§3. Eliminarea barierelor administrative din calea întreprinzătorilor 145
III. ASIGURAREA CAPACITĂŢII DE A FACE FAŢĂ PRESIUNILOR CONCURENŢIALE DIN UNIUNEA EUROPEANĂ 146
§1. Îmbunătăţirea siguranţei tranzacţiilor 147
§2. Crearea condiţiilor favorabile activităţilor industriale 148
§3. Armonizarea legislaţiei cu acquis-ul communautaire 149

CAPITOLUL V

EXTINDEREA SCHIMBURILOR COMERCIALE ALE ŢĂRILOR ASOCIATE LA UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN ANII 2003-2007 151

I. PRINCIPII ŞI NORME ÎN PROCESUL INTEGRĂRII – DE LA DEZIDERATE LA REALITĂŢI 152
§1. Tratatul de Aderare a 10 state la Uniunea Europeană 152
§2. România şi Bulgaria – „orizontul aderării în anul 2007" 153
§3. România – preocuparea prioritară pentru 2003 „accelerarea negocierilor de aderare" 153
II. SEMNIFICAŢIA RESPECTĂRII PRINCIPIILOR INTEGRĂRII 154
§1. Locul şi rolul principiilor în perioada asocierii la Uniunea Europeană 155
§2. Importanţa promovării şi respectării principiului loialităţii 155
III. APLICAREA NORMELOR UNIUNII EUROPENE – „O SARCINĂ LABORIOASĂ ŞI COMPLEXĂ" 156
IV. EXIGENŢELE COOPERĂRII ÎN PROCESUL INTEGRĂRII EUROPENE 157
§1. Cooperarea – principiu şi normă în relaţiile comunitare 158
§2. Obiective majore 158
§3. O relaţie de parteneriat 159
V. EXTINDEREA SCHIMBURILOR COMERCIALE ALE ROMÂNIEI. IMPERATIVUL CREŞTERII EXPORTURILOR 160
§1. Surplusuri comerciale considerabile 161
§2. 60 la sută din comerţul ţărilor asociate se face cu Uniunea Europeană 161
§3. Imperativul creşterii exporturilor 162
§4. Competitivitatea produselor pe piaţa ţărilor membre ale Uniunii Europene 163
§5. „Chacun pour soi même" 163

PARTEA a III-a

ADAPTAREA LEGISLAȚIEI LA EXIGENȚELE ACTUALE ALE ECONOMIEI DE PIAȚĂ. SCHIMBURILE COMERCIALE PRIN MIJLOACE ELECTRONICE

165

CAPITOLUL I

REGLEMENTĂRI ADECVATE PROMOVĂRII INVESTIȚIILOR DIRECTE CU IMPACT ASUPRA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI

167

I. INVESTIȚII SEMNIFICATIVE. DOMENII DE APLICARE 168
§1. Investiții cu un efect pozitiv în economie 168
§2. Punerea în funcțiune a investiției și amortizarea acesteia 169
§3. Domenii de aplicare 169
II. GARANȚII ȘI FACILITĂȚI 170
§1. Regim juridic 170
§2. Importante facilități 171
III. OBLIGAȚII ALE INSTITUȚIILOR ABILITATE ALE STATULUI 172
§1. Răspunderi și obligații în sarcina Ministerului de resort 173
§2. Obligații în sarcina altor instituții ale statului 173
IV. DERULAREA INVESTIȚIEI ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR 174
§1. Condițiile și obligațiile implicate în procesul derulării investiției 174
§2. Soluționarea eventualelor litigii 175
V. ROLUL AGENȚIEI ROMÂNE PENTRU INVESTIȚII STRĂINE 175
§1. Statutul Agenției Române pentru Investiții Străine 176
§2. Atribuțiile conferite prin lege Agenției Române pentru Investiții Străine 176
§3. Precizarea și completarea unor atribuții îndeplinite – până la înființarea Agenției – de către Departamentul pentru Relația cu Investitorii Străini 178

CAPITOLUL II

ATRIBUIREA CONTRACTELOR DE ACHIZIȚII PENTRU PRODUSE, SERVICII SAU LUCRĂRI PRIN INTERMEDIUL BURSELOR DE MĂRFURI

180

I. BURSELE DE MĂRFURI – BURSE DE COMERȚ 180
§1. Operațiunile efectuate la bursă 181
§2. Semnificația actualelor reglementări 181
§3. Termeni și expresii – potrivit actualelor reglementări 182
II. CONDIȚII DE AUTORIZARE A SOCIETĂȚILOR DE BURSĂ PENTRU ORGANIZAREA PROCEDURILOR 184
§1. Eliberarea autorizației 184
§2. Licitații deschise și licitații restrânse 184
§3. Tipuri de negocieri; concurs de soluții 185

III. CONDIȚII PRIVIND ORGANIZAREA PROCEDURILOR 186
§1. Comisia de atribuire a contractelor 186
§2. Documentele pe care trebuie să le prezinte ordonatorul societății de bursă 187
§3. Reguli privind anunțul de presă în cazul procedurii cu caracter internațional 188
§4. Documentația pentru elaborarea și prezentarea ofertei 188
IV. REGLEMENTĂRI PRIVIND CONDIȚIILE PENTRU DESFĂȘURAREA PROCEDURII 189
§1. Atribuirea contractului de achiziții prin licitație deschisă 189
§2. Atribuirea contractului de achiziții prin licitație restrânsă 190
§3. Atribuirea contractului de achiziții prin negociere competitivă 191
§4. Atribuirea contractului de achiziții prin negocierea cu o singură sursă 192
§5. Atribuirea contractului de achiziții prin cerere de ofertă 192
V. GARANȚIA DE PARTICIPARE 193

CAPITOLUL III

CONTRACTUL DE ACHIZIȚIE. EVALUAREA ȘI ATRIBUIREA CONTRACTULUI. OBLIGAȚIILE SOCIETĂȚII DE BURSĂ 195

I. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE ACHIZIȚIE 195
§1. Momentul formării contractului 196
§2. Drepturile și obligațiile părților în contractul de achiziție 196
§3. Prețul de adjudecare nu poate fi modificat la încheierea contractului 197
II. DESCHIDEREA ȘI EVALUAREA OFERTELOR 198
§1. Calificarea/selectarea ofertelor tehnice 198
§2. Deschiderea și evaluarea ofertelor comerciale 198
III. MODALITĂȚILE ATRIBUIRII CONTRACTULUI 199
§1. Hotărârea de adjudecare a procedurii 199
§2. Condițiile ofertei 200
§3. Retragerea sau modificarea unei oferte 200
IV. OBLIGAȚIILE SOCIETĂȚII DE BURSĂ 201
§1. Transparența procedurilor 201
§2. Întocmirea dosarului achiziției 202
§3. Raportarea lunară 203
V. CONSECINȚELE ÎNCĂLCĂRII ACTUALELOR REGLEMENTĂRI 203
§1. Dreptul candidaților de a depune contestații 204
§2. Efectele contestației 204
§3. Soluționarea contestațiilor 205
§4. Anularea aplicării procedurii pentru atribuirea contractului 205
§5. Răspunderi și sancțiuni 206

CAPITOLUL IV

COORDONATE PRINCIPIALE ALE DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII COMERCIALE PRIVIND DEZVOLTAREA REȚELEI DE DISTRIBUȚIE A PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR DE PIAȚĂ 209

I. PRINCIPII GENERALE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII COMERCIALE 210
§1. Principiul liberei concurențe 210
§2. Principiul protecției vieții 212
§3. Principiul protecției sănătății 213
§4. Principiul protecției securității și intereselor economice ale consumatorilor 216
§5. Principiul protecției mediului 217
II. DEFINIREA DE CĂTRE LEGIUITOR A TERMENILOR ÎN SCOPUL ÎNȚELEGERII LOR CORECTE ÎN ACTIVITATEA COMERCIALĂ 218
III. OBIECTIVELE URMĂRITE PRIN ACTUALA REGLEMENTARE 219

CAPITOLUL V

REGLEMENTĂRI PRIVIND COMERCIALIZAREA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR POTRIVIT CERINȚELOR COMERȚULUI EUROPEAN ȘI MONDIAL 221

I. UN CADRU NORMATIV ADECVAT EXIGENȚELOR EUROPENE ȘI MONDIALE 221
§1. Cerințe și criterii necesare desfășurării activității comerciale 222
§2. Comerțul în zone publice 224
§3. Obligațiile autorităților administrației publice 225
II. REGULI PRIVIND COMERCIALIZAREA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR 227
§1. Introducerea pe piață numai a unor produse sigure pentru viața, sănătatea și securitatea consumatorilor 227
§2. Reglementări privind etichetarea și ambalarea produselor 229
§3. Reguli privind indicarea prețurilor/tarifelor și a cantității 229
III. SANCȚIUNI ÎN CAZUL NERESPECTĂRII PRINCIPIILOR ȘI NORMELOR PRIVIND COMERCIALIZAREA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR DE PIAȚĂ 230
§1. Sancționarea contravențiilor 231
§2. Organele îndrituite să constate și să sancționeze contravențiile 232
§3. Cooperarea, în continuare, a tuturor organelor abilitate trebuie să urmărească ca activitățile comerciale să se desfășoare la nivelul exigențelor europene și mondiale 233

CAPITOLUL VI

DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA REȚELEI DE TRANSPORT NAȚIONAL ȘI EUROPEAN CU IMPACT ASUPRA SCHIMBURILOR COMERCIALE INTERNAȚIONALE 234

I. OBIECTIVE PRIORITARE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 235
§1. Comitetul Interministerial pentru Rețeaua de Transport de interes Național și European 235
§2. Proiecte prioritare identificate – împreună cu Uniunea Europeană – până în 2015 235
§3. Linii directoare pentru realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport 236
II. CRITERII ȘI SPECIFICAȚII PENTRU REALIZAREA, DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA REȚELEI DE TRANSPORT 238
§1. Criterii și specificații pentru rețeaua de căi rutiere, feroviare, pentru porturi și rețeaua de căi navigabile 239
§2. Criterii și specificații pentru aeroporturi 239
§3. Criterii privind rețeaua de transport combinat 240
III. INTEGRAREA REȚELELOR DE COMUNICAȚIE RUTIERE, FEROVIARE, NAVIGABILE INTERIOARE, MARITIME ȘI AERIENE ÎN REȚEAUA TRANSEUROPEANĂ 241
§1. Obiectivele rețelei integrate în rețeaua transeuropeană 242
§2. Prioritățile rețelei integrate în rețeaua transeuropeană 242
§3. Principii de acțiune în realizarea rețelei integrate în rețeaua transeuropeană 243
IV. COMPONENTELE STRUCTURALE ALE REȚELEI DE TRANSPORT SUPUSE DEZVOLTĂRII ȘI MODERNIZĂRII 244
§1. Infrastructura de transport 245
§2. Rețeaua de transport combinat 245
§3. Rețeaua de management și de informare asupra traficului 246

CAPITOLUL VII

REGLEMENTĂRI PRIVIND INTRODUCEREA ȘI SCOATEREA MĂRFURILOR ÎN ȘI DIN ZONELE LIBERE 246

I. EVOLUȚII DETERMINATE DE PRACTICA COMERCIALĂ 247
§1. Temeiul juridic al măsurilor adoptate 248
§2. Scopul măsurilor adoptate 249
II. INTRODUCEREA MĂRFURILOR ÎN ZONELE LIBERE 249
§1. Mărfuri introduse în zonele libere, care urmează să părăsească efectiv teritoriul țării 250
§2. Mărfurile introduse în zonele libere în vederea depozitării, realizării de construcții, consumului sau altor activități 250
§3. Introducerea de mărfuri care participă la operațiunile de perfecționare activă 250
..... 251

III. SCOATEREA MĂRFURILOR DIN ZONELE LIBERE 253
§1. Scoaterea mărfurilor din țară se face pe baza întocmirii formalităților vamale de export 253
§2. Reguli privind reintroducerea în țară a mărfurilor în mai multe etape 254
IV. STOCAREA MĂRFURILOR ÎN ZONA LIBERĂ 254
§1. Depozitarea în comun se poate face numai pentru mărfurile echivalente 255
§2. Dispunerea mărfurilor trebuie să permită controlul nestingherit 255
V. INTRODUCEREA MĂRFURILOR STRĂINE ÎN ZONELE LIBERE ȘI SCOATEREA LOR DIN ACESTE ZONE 256
§1. Mărfurile care circulă sub acoperirea unui titlu de tranzit 256
§2. Reguli privind mărfurile străine transportate pe cale fluvială, maritimă, feroviară și rutieră 257
§3. În ce condiții pot părăsi teritoriul național mărfurile străine care au intrat în zonele libere 257
§4. Mărfurile străine introduse în zonele libere în vederea consumului, realizării unor operațiuni tehnice sau a comercializării 258
§5. Reguli privind scoaterea din țară direct din zonele libere sau introducerea din zonele libere în țară a mărfurilor străine importate 259

CAPITOLUL VIII

REGLEMENTĂRI ADECVATE SCHIMBURILOR COMERCIALE PRIN MIJLOACE ELECTRONICE 260
I. MĂSURI LEGISLATIVE ADOPTATE DE ȚARA NOASTRĂ 263
§1. Serviciu al societății informaționale 263
§2. Furnizor de servicii 263
§3. Instrument de plată electronică 264
II. DOMENIUL DE APLICARE 264
§1. Obiectivele urmărite 265
§2. Serviciile supuse actualei reglementări 265
§3. Domenii exceptate 266
III. PRINCIPIILE FURNIZĂRII SERVICIILOR 266
IV. CONTRACTELE ÎNCHEIATE PRIN MIJLOACE ELECTRONICE 268
§1. Validitatea și efectele juridice ale contractelor încheiate prin mijloace electronice 268
§2. Obligațiile furnizorului de servicii 269
§3. Momentul încheierii contractului 269
V. REGULI PRIVIND PĂSTRAREA ȘI STOCAREA INFORMAȚIEI 270
§1. Exigențe privind păstrarea informației 270
§2. Stocarea – caching și stocarea – hosting 271
§3. Facilitarea accesului la informație 272
VI. ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL 272
VII. MĂSURI SANCȚIONATORII 273

PARTEA a IV-a

COMBATEREA CONCURENȚEI NELOIALE; PREVENIREA ȘI COMBATEREA CORUPȚIEI – EXIGENȚE MAJORE ALE DREPTULUI COMERȚULUI MONDIAL 273

CAPITOLUL I

PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONCURENȚEI NELOIALE 275

I. CONCURENȚA LOIALĂ – UN FACTOR DE PROGRES ECONOMIC 277
§1. Concurența loială – expresia competiției pe piață 278
§2. Concurența loială – expresia liberalismului economic 278
§3. „Numai concurența duce la fixarea unui preț just al mărfurilor" 279
II. ACTE ȘI FAPTE DE CONCURENȚĂ NELOIALĂ ÎN COMERȚUL INTERNAȚIONAL 280
§1. Definirea actelor și faptelor de concurență neloială 281
§2. Principiul protecției cetățenilor împotriva actelor și faptelor de concurență neloială 282
§3. Măsuri de combatere a actelor și faptelor de concurență neloială la nivelul Uniunii Europene 282
III. COMBATEREA CONCURENȚEI NELOIALE ÎN ROMÂNIA 284
§1. Reglementări după Revoluția Română din 1989 284
§2. Legea Nr. 11 din 1991 privind combaterea concurenței neloiale 285
§3. Necesitatea îmbunătățirii reglementărilor privind combaterea actelor și faptelor de concurență neloială 285
IV. MODIFICĂRI ȘI COMPLETĂRI NECESARE ÎN LEGISLAȚIA PRIVIND COMBATEREA CONCURENȚEI NELOIALE 286
§1. O definire mai completă a actelor și faptelor de concurență neloială 287
§2. Măsuri adecvate pentru definirea faptelor și sancționarea contravențiilor 288
§3. O definire mai completă a infracțiunilor și o înăsprire a pedepselor pentru săvârșirea lor 289

CAPITOLUL II

MĂSURI PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CORUPȚIEI – EXIGENȚE MAJORE ALE DREPTULUI COMERȚULUI INTERNAȚIONAL 289

I. „LEGILE COMERȚULUI ÎMBUNĂTĂȚESC MORAVURILE, DUPĂ CUM TOT AȘA DE BINE ACESTE LEGI FAC SĂ DECADĂ MORAVURILE 291
§1. „Comerțul alterează moravurile curate" 291
§2. „On peut dire que les loix du commerce perfectionnent les moeurs, par la même raison que ces mêmes loix perdent les moeurs" 292
§3. „Multiplicarea legilor, multiplică probabilitatea de corupție" 292

II. UN FENOMEN CARE ARE, DE REGULĂ, IMPLICAȚII PENALE 293
§1. Corupția – o încălcare gravă a normelor și atribuțiilor legale, prin „utilizarea abuzivă a puterii publice pentru obținerea de foloase personale necuvenite“ 293
§2. Grupul Multidisciplinar privind Corupția, înființat de Consiliul Miniștrilor al Consiliului Europei 294
§3. Convenția penală a Consiliului Europei privind corupția 294
III. EXTINDEREA ACTELOR DE CORUPȚIE ÎN COMERȚUL INTERNAȚIONAL 295
§1. „Corupția fără frontiere“ 295
§2. Acte de corupția în plină expansiune în Comerțul internațional 296
§3. Tranzacții comerciale sub semnul întrebării în România 298
IV. MĂSURI PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CORUPȚIEI LA NIVEL INTERNAȚIONAL, LA NIVEL EUROPEAN, LA NIVEL NAȚIONAL 299
§1. Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității organizate transnaționale 299
§2. Convenția Consiliului Europei privind spălarea banilor, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii 300
§3. Program național de prevenire a corupției 300
V. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ 301

PARTEA a V-a

REGLEMENTĂRI PRIVIND INSOLVENȚA COMERCIALĂ. ARBITRAJUL COMERCIAL INTERNAȚIONAL ÎN ETAPA ACTUALĂ 303

CAPITOLUL I

REGLEMENTĂRI PRIVIND INSOLVENȚA COMERCIALĂ. PROCEDURI NAȚIONALE ȘI STRĂINE PRIVIND INSOLVENȚA 305

I. INSOLVENȚA ȘI INSOLVABILITATEA ÎN RAPORTURILE DE COMERȚ INTERNAȚIONAL 306
§1. Insolvența comercială – imposibilitatea comerciantului de a-și onora obligațiile 306
§2. Insolvabilitatea – „o stare deficitară a patrimoniului“ 306
§3. Insolvența în Franța, Germania și în alte țări europene 307
II. SFERA DE APLICARE A NOILOR REGLEMENTĂRI PRIVIND INSOLVENȚA 307
§1. Situațiile în care se aplică noile reglementări 308
§2. Situațiile în care nu se aplică noile reglementări 308
III. INSTANȚA SAU AUTORITATEA COMPETENTĂ 309
§1. Competența în cazul în care debitorul își are sediul în România 310
§2. Competența în cazul în care debitorul nu are nici un sediu în România 310
§3. Norme privind autorizarea reprezentantului român să acționeze într-un stat străin 310
311

IV. REGLEMENTAREA ACCESULUI REPREZENTANȚILOR ȘI AL CREDITORILOR STRĂINI LA INSTANȚELE ROMÂNEȘTI 312
§1. Dreptul de acces și calitatea procesuală a reprezentantului străin 312
§2. Participarea creditorilor străini în cadrul procedurii 313
§3. Modalitățile de citare, comunicare și notificare a oricărui act de procedură 314
V. REGLEMENTĂRI PRIVIND RECUNOAȘTEREA PROCEDURII STRĂINE ȘI MĂSURILE CU EXECUTARE VREMELNICĂ 315
§1. Cererea de recunoaștere a procedurii străine și prezumțiile privind recunoașterea procedurii 315
§2. Care sunt efectele recunoașterii unei proceduri străine principale? 316
§3. Măsuri cu executare vremelnică pe durata soluționării cererii sau ulterior recunoașterii procedurii străine 317
VI. COOPERAREA ȘI COMUNICAREA ÎNTRE INSTANȚELE ROMÂNEȘTI, PE DE O PARTE, ȘI INSTANȚELE ȘI REPREZENTANȚII STRĂINI, PE DE ALTĂ PARTE 318
§1. Cooperarea „într-o măsură cât mai extinsă" 318
§2. Forme de cooperare 319
§3. Deschiderea procedurii ulterior recunoașterii unei proceduri străine principale 319
§4. Procedura română și procedura străină desfășurate concomitent cu privire la același debitor 320
§5. Coordonarea mai multor proceduri străine 321
VII. REGLEMENTĂRI PRIVIND RAPORTURILE CU STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE 323
§1. Reglementarea competenței 323
§2. Legea aplicabilă procedurii și efectelor acesteia 324
§3. Drepturile reale constituite în favoarea terților sau a creditorilor, anterior deschiderii procedurii 325
§4. Drepturile vânzătorului, întemeiate pe rezerva dreptului de proprietate 326
§5. Sisteme de plată 326
VIII. RECUNOAȘTEREA PROCEDURII EUROPENE DE INSOLVENȚĂ 327
§1. Efectele recunoașterii procedurii europene de insolvență 327
§2. Atribuțiile reprezentantului român și ale lichidatorului european 328
§3. Proceduri europene secundare de insolvență 328

CAPITOLUL II

EFECTELE ȘI NATURA JURIDICĂ A CONVENȚIEI ARBITRALE. PRACTICA ARBITRALĂ PRIVIND CLAUZA COMPROMISORIE 330

I. EFECTELE CONVENȚIEI ARBITRALE 330
§1. Convenția arbitrală – expresia voinței părților contractante (Clauza compromisorie) 331
§2. O clauză în contract sau un act separat 332
§3. Efectul principal și efectul complementar 333

II. NATURA JURIDICĂ A CONVENȚIEI ARBITRALE 334
§1. Caracterul jurisdicțional 334
§2. Caracterul contractual 335
§3. Caracterul mixt 335
III. PRACTICA ARBITRALĂ PRIVIND CLAUZA COMPROMISORIE ÎN CONTRACTELE DE COMERȚ INTERNAȚIONAL 336
§1. Absența convenției arbitrale face imposibilă soluționarea litigiului pe calea arbitrajului 336
§2. Tăcerea reprezentanților firmei pârâte cu privire la acceptarea soluționării pe calea arbitrajului „nu poate avea valoare de acceptare tacită" 338
§3. În cazul în care organul arbitral nu este individualizat prin clauza compromisorie aceasta este lovită de nulitate 339
§4. Clauza compromisorie nu este valabilă dacă nu este semnată de ambele părți 340
§5. Clauza compromisorie deficitar formulată 341

CAPITOLUL III

CONCILIEREA ȘI ARBITRAJUL ÎN SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR REFERITOARE LA INVESTIȚII ÎNTRE STATE ȘI PERSOANE ALE ALTOR STATE 343

I. CONCILIEREA – O PROCEDURĂ NECESARĂ 344
§1. Opțiunea pentru conciliere 345
§2. Comisia de conciliere 345
§3. Atribuțiile Comisiei de conciliere 346
II. ARBITRAJUL – ROL ȘI SEMNIFICAȚII 347
§1. Începerea procedurii de Arbitraj 347
§2. Constituirea Tribunalului arbitral 348
§3. Funcțiile Tribunalului arbitral 349
§4. Sentința Tribunalului arbitral și interpretare ei 350
§5. În ce împrejurări poate fi solicitată anularea sentinței 352
§6. Executarea sentinței Tribunalului arbitral 353
§7. Locul procedurii 353
III. PROCEDURA DE ÎNLOCUIRE ȘI RECUZARE A CONCILIATORILOR ȘI ARBITRILOR 354

CAPITOLUL IV

RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR ARBITRALE STRĂINE 356

§1. Termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită 357
§2. Posibilitatea de a uza de calea de atac prevăzută de legislația arbitrală aplicabilă 359
§3. Instanța care a pronunțat hotărârea – potrivit legii naționale are competența să judece procesul 360

§4. Recunoașterea hotărârii instanței străine și investirea acesteia cu formula executorie 362
§5. Instanța este datoare să verifice dacă dreptul de a cere executarea silită nu este prescris în baza legii române 363

Desprinderea unor concluzii cu privire la încheierea și derularea contractelor de comerț internațional 366
§1. Imperativul stipulării unor clauze prin care să fie apărate interesele societăților comerciale românești 368
§2. Importanța cunoașterii legislației partenerului 369
§3. Obligațiile asumate trebuie respectate 369
§4. Convenirea corectă a clauzei compromisorii 370
§5. Apărarea – în cauzele aduse în fața instanțelor – trebuie îmbunătățită 370

CAPITOLUL V

IMPORTANȚA CUNOAȘTERII SOLUȚIILOR PRONUNȚATE DE INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI ȘI ARBITRALE PENTRU DEZVOLTAREA RAPORTURILOR DE COMERȚ INTERNAȚIONAL 372
§1. Societățile comerciale – factor dinamic în raporturile juridice de comerț internațional 372
§2. Investiții străine. Import-export 373
§3. Vămuirea și taxele vamale 374
§4. Oferta și acceptarea în contractul de comerț internațional 375
§5. Răspunderea contractuală 375
§6. Forța majoră 376
§7. Vânzarea-cumpărarea de mărfuri 377
§8. Contractul de comision 378
§9. Contractul de transport internațional 379
§10. Mijloace și modalități de plată 382

230353
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA

+9% TVA

Tiparul executat la
S.C. LUMINA TIPO s.r.l.
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, București
Tel./Fax 211.32.60; Tel. 212.29.27